

JORNADA DIA 1 D'OCTUBRE DE 2011

ORDRE DEL DIA

XARXA CATALANA D'ENTITATS DE DIÀLEG INTERRELIGIÓS

PRESENT I FUTUR DE LA XARXA I DEL PARLAMENT

10:00 h. Arribada, salutacions i presentació de la jornada

10:30 h. 1a sessió de debat: **El Parlament català de les Religions**

1. Mirada Històrica (Modera: Francesc Torradeflot)

Trajectòria dels Parlaments Catalans des del Parlament de les Religions del Món del 2004 fins l'actual: Barcelona, 2005; Manresa, 2006; Alacant, 2007; Lleida, 2009 i Perpinyà, 2011.

2. Reflexió sobre el present (Modera: Jaume de Marcos)

Anàlisi de les llums i ombres, dels aspectes positius i d'aquells que caldria modificar.

12:00 h. Pausa

12:30 h. 2a sessió de debat

3. Propostes de futur (Modera Jaume Angelats)

Quins acords consensuats de mínims caldria establir (objectius, criteris marc, eixos temàtics, etc...) per a poder confeccionar un nou model de Parlament? Hauria de ser el Parlament una trobada significativa de les entitats de la Xarxa? De quina manera el Parlament hauria de vigoritzar o reforçar les entitats de la Xarxa?

14:00 h. Dinar i descans

15:45 h. 3a sessió de debat: **La Xarxa Catalana d'Entitats de Diàleg Interreligiós**

• Reflexió i anàlisi dels punts següents:

1. Situació actual de la Xarxa Catalana pel què fa a la seva identitat, cohesió i vitalitat dels grups.
2. Cap on volem anar? Com anar-hi? (funcions i serveis, presència social i en l'espai públic, etc...)

17:30 h. Pausa

18:00 h. Proposta d'acords i aprovació

ASSISTENTS A LA JORNADA

- 1. Associació d'Amics de la UNESCO de Lleida:** Oscar Castro
- 2. AUDIR:** Francesc Torradeflot, Jaume de Marcos i Pilar Claret
- 3. Amitiés Interreligieuses du Roussillon:** Helios Miquel
- 4. Centre Ecumènic de Catalunya:** Carmen Salas
- 5. CETR:** Teresa Guardans
- 6. Grup Diàleg Interreligiós d'Andorra:** Jean Michel Armengol
- 7. Càtedra Tres Religiones de Valencia:** José Luís Ruiz
- 8. DIM:** Ramon Oranies
- 9. CREA:** Lena de Botton i Anna Burgués
- 10. Grups Diàleg Interreligiós de Manresa:** Xavier Melloni
- 11. Grup Diàleg Interreligiós de Sabadell:** Mª Teresa Relats
- 12. Associació Colomenca pel D. I. Sta. Coloma de Gramenet:** Mª Jesús Zabalza
- 13. MIA:** Javier Moreno
- 14. Vivarium Gerisena:** Joan Cabero i Jaume Angelats
- 15. Grup Diàleg Interreligiós de Mallorca:** Catalina Morey
- 16. Grup de Diàleg Interreligiós del Raval:** Josep Mª Rierola

Relator: Francesco Conte

Moderador: Jaume de Marcos

Parlament Català de les Religions

Celebrat en l'àmbit territorial de llengua catalana, és una jornada oberta a la participació de tota la ciutadania i orientada a afavorir, no només l'intercanvi entre les tradicions religioses i cosmovisions laiques, sinó especialment la pedagogia del diàleg entre les religions orientada a una cultura de la pau i de la convivència.

El Parlament Català de les Religions 2005 pretén ser l'expressió de la voluntat sincera d'acollir en diàleg fecund i creatiu la diversitat de maneres d'entendre el fet religiós en una societat plural com la catalana, des de la convicció que el diàleg farà possible que treballem plegats de manera eficaç per assolir una societat més humana i en convivència.

S'inspira en el model d'una jornada al IV Parlament de les Religions del Món celebrat a Barcelona el 2004 en el marc del Fòrum de les Cultures. Així, doncs, combina pràctiques religioses i espirituals, actuacions artístiques, exposicions, taules rodones, conferències i tallers, garantint la diversitat religiosa i cultural, la qualitat i l'equilibri de gènere entre ponents i l'originalitat i creativitat en la modalitat de presentacions de les activitats.

És convocat per la [Xarxa Catalana d'Entitats de Diàleg Interreligiós](#) amb la coordinació de l'Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós. Cada edició gira entorn d'un tema central i es celebra a un lloc diferent de la geografia catalana.

Les edicions dels Parlaments Catalans han estat a Barcelona el 29 de maig de 2005, a Manresa el 28 de maig de 2006 i a Alacant 12 i 13 de maig de 2007.

Parlament de Barcelona, 2005

La primera edició del Parlament Català de les Religions es va celebrar a Barcelona el 29 de maig del 2005. Va aplegar més de vuit-centes persones procedents de tota l'àrea territorial de llengua catalana, des de Perpinyà fins a Alacant i des de Lleida fins a Mallorca.

Totes les ponències i activitats del Parlament giraren entorn el tema, ***Per què les religions al s. XXI? – El fet religiós a debat en una societat plural.***

Si voleu veure el programa del Parlament Català de les Religions 2005, [cliqueu aquí](#).

El Parlament Català de les Religions fou organitzat per la **Xarxa Catalana d'Entitats de Diàleg Interreligiós**, amb la coordinació de l'**Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós i Unescocat – Centre UNESCO de Catalunya**, amb el suport de:

- *Fundació Banc Sabadell*
- *Direcció General d'Afers Religiosos*
- *Ajuntament de Barcelona, Regidoria de la Dona i Drets Civils*

LA RELIGIÓ I L'ESPIRITUALITAT A LES SOCIETATS PLURALS

Tema del Parlament

La diversitat cultural present a les nostres societats urbanes cada cop més plurals troba una de les seves expressions més evidents en la diversitat religiosa i espiritual que prolifera dia rere dia. El nostre passat històric d'arrel pagana, cristiana, jueva i musulmana s'uneix amb una història recent que incorpora el racionalisme laic, religions com el budisme o l'hinduisme i, encara més recentment, el sikhisme, el taoisme i fins i tot l'indiferentisme, entre moltes altres noves influències que s'incorporen sense parar.

En l'actualitat reconeixem la presència de noves formes i iniciatives religioses que, procedents d'altres llocs del planeta, aspiren a trobar un espai a les nostres societats. Algunes tenen uns nivells d'institucionalització molt febles. Tradicions religioses i espirituals històriques consolidades i noves tradicions conformen el ric panorama religiós actual. Lamentablement, aquesta multiplicitat del fet religiós no sempre va acompanyada de la qualitat mínima desitjable, ni del respecte fonamental dels drets humans.

Alguns grups religiosos, tradicionals o no, duen a terme activitats que posen en qüestió els drets fonamentals de les persones, inspirats, molt sovint, en lectures i interpretacions literals acrítiques dels textos sagrats o dels mestres i líders de les seves comunitats.

Quan això es produeix, som davant de grups que solen ser qualificats com a fonamentalistes, integristes, intolerants o exclusivistes. Aquesta situació, juntament amb el rostre tèrbol i fins i tot tràgic de la història de les grans tradicions religioses, suscita sovint una reacció agressiva contra qualsevol fenomen religiós i espiritual, deixant de banda qualsevol discerniment imprescindible davant la rica i diversa realitat.

El diàleg i el discerniment sobre el fet religiós en tota la seva complexitat i diversitat apareixen, doncs, com una necessitat i com una esperança per a:

- Un món on les societats i les persones puguin ser reconegudes i les seves identitats diverses valorades de manera positiva.
- Un món on la diversitat sigui una oportunitat per tornar a descobrir la pròpia identitat, una font de riquesa, de convivència i de pau, i no una amenaça.
- Un món on el diàleg bilateral o multilateral, teixit en xarxes lliures i creatives, honest i transparent, no només no amenaci les identitats pròpies sinó que ajudi a renovar-les i a revitalitzar-les.
- Un món on el diàleg no suposi una relativització de la veritat tal com la percep cada persona i cada comunitat humana; on el diàleg sigui l'expressió de com la veritat pot viure's en l'absoluta exigència personal i comunitària només si no s'imposa i des del profund respecte a la veritat de l'altre que ens interpel·la; on el diàleg invita a una recerca conjunta de la veritat.
- Un món on el fet religiós i espiritual apareix per a molts com una dimensió essencial de l'ésser humà que pot contribuir a la seva plenitud.

- Un món on les tradicions religioses i espirituals poden donar el millor de si per tal de construir un món millor per a tots.

Parlament de Manresa, 2006

El diumenge 28 de maig del 2006 tingué lloc a Manresa la segona edició del Parlament Català de les Religions, una trobada interreligiosa d'un dia de durada amb una dinàmica de treball similar a la del Parlament de les Religions del Món celebrat a Barcelona el juliol del 2004.

En aquesta segona edició el tema central entorn el qual giraren les ponències i activitats fou *Religions i Humanització*. [Vegeu el programa](#) .

Com El Parlament Català de les Religions celebrat a Barcelona el 2005, fou convocat per la [Xarxa Catalana d'Entitats de Diàleg Interreligiós](#), amb la coordinació de l'Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós i [Unescocat – Centre UNESCO de Catalunya](#).

Parlament d'Alacant 2007

L'associació cívica Mesa Interreligiosa de Alicante (MIA), membre de la Xarxa Catalana d'Entitats de Diàleg Interreligiós, organitzà el III Parlament Català de les Religions, els dies 12 i 13 de maig de 2007, en l'àmbit de la Universitat d'Alacant.

El temàtica entorn el qual van girar les ponències i activitats de les jornades fou *La Carta de la terra i el compromís de les religions i de la societat amb els principis que la inspiren, de respecte i cura de tota la comunitat de vida, integritat ecològica, justícia social i econòmica i una cultura democràtica, no violenta i pacífica*.

La [MIA](#) va convidar a tots el assistents a participar activament en el Parlament per tal de contribuir a que "El nostre sigui un temps que es recordi pel despertar d'una nova reverència davant la vida, per la ferma resolució d'aconseguir la sostenibilitat, per l'acceleració en la lluita per la justícia i la pau i per la joiosa celebració de la vida".

Aquí podeu obtenir el [programa](#) del Parlament.

Parlament de Lleida, 2009

[Carta oberta](#)

[Tríptic](#)

Perpignan 2011

El passat cap de setmana (18 i 19 de juny) el Parlament Català de les Religions va tenir lloc a Perpinyà. Al voltant de 350 persones de l'àrea geogràfica de cultura catalana i de diferents llocs de França i de Suïssa es van reunir al voltant d'acadèmics de la Sorbona tan valuosos com Philippe Gaudin i Jean-Paul Willaime, de representants de les diverses tradicions religioses, d'autoritats religioses i de creients de base. L'eix central va ser reflexionar sobre "les religions i la modernitat". L'excel·lent organització de les Amitiés Interreligieuses du Roussillon va fer que l'esdeveniment fos còmode i agradable per als participants. La relatoria del Parlament va ser desenvolupada per una institució laica com la Universitat de Perpinyà, la qual cosa va ser valorada positivament sobretot tenint en compte que França té una tradició de laïcitat inspirada en la llei de 1905 que ha impedit en el passat aquesta mena de col·laboracions.

Un dels moments més ben valorats pels participants va ser el de diumenge al matí en què es va poder triar un dels diferents llocs de culte de la ciutat (catedral, gran mesquita, sinagoga, temple baptista, centre budista i una conferència laica). Es va fer una cerimònia ecumènica que va tenir lloc a la catedral copresidida pel bisbe catòlic de Perpinyà, André Marceau i del pastor Bruno Gaudet, de l'Església Reformada de França. Aquesta edició va tenir un format més aviat acadèmic amb una menor participació directa de les organitzacions de la Xarxa Catalana d'Entitats de Diàleg Interreligiós i un nombre menor d'activitats i menys visibilització de les minories religioses minoritàries. Es va valorar molt positivament la qualitat dels ponents. Es va acabar dient que el nou format de Parlament s'avaluarà i es dissenyarà en la propera reunió conjunta de la Xarxa que es dedicarà exclusivament a aquest tema. Aquesta reunió es farà el proper mes d'octubre a Barcelona amb representants de les diverses entitats membres.

Més informació sobre el Vè Parlament Català de les Religions, **Perpignan 2011**.

1. [L'organitzador](#)
2. [Programa i butlleta d'inscripció](#)
3. [Cartell](#)
4. [Comunicat](#)
5. [Recull](#)
6. [Cultes](#)
7. [Fotos](#)

Taula resum:

1r Parlament	2n Parlament	3r Parlament	4t Parlament	5è Parlament
Barcelona	Manresa	Alacant	Lleida	Perpinyà
29 de maig de 2005	28 de maig de 2006	12 i 13 de maig de 2007	14 de juny de 2009	18-19 de juny de 2011
Escola Jesuïtes de Sarrià	5 espais distints de la ciutat de Manresa	Universitat d'Alacant	Universitat de Lleida	Palau del Reis de Mallorca
<i>"Per què les religions al segle XXI? El fet religiós i espiritual a debat en una societat plural"</i>	<i>"Religions i humanització"</i>	<i>"Cuidar la tierra, abrazar la vida". La "Carta de la Tierra" y el compromiso de las religiones.</i>	<i>"Espiritualitat, Dona i Societat" Unitat en la diversitat.</i>	<i>"Religions i Modernitat"</i>
800 persones	900 persones	900 persones	550 persones	350 persones
AUDIR	Grup Diàleg interreligiós de Manresa	Mesa Interreligiosa de Alicante	Associació UNESCO de Lleida	Amistat Interreligiosa del Rosselló

Aspectes més recurrents i rellevants de les aportacions

1. Sobre el Parlament Català de les Religions

1.1. Ombres

- ✓ Excés d'activitats, sobretot quan aquestes són simultànies.
- ✓ La poca incidència en les diferents sensibilitats que configuren cada una de les tradicions religioses, ni tampoc en aquell conjunt de la societat aliena al món de les religions i poca efectivitat real.
- ✓ Les activitats que s'ofereixen, per causa de la manca de temps, esdevenen pobres i superficials.
- ✓ Els Parlaments no han facilitat, fins ara, una presència equilibrada de les diferents religions, creences i espiritualitats.
- ✓ Valoració negativa de les activitats extra-parlament: concerts, discursos de polítics...
- ✓ Sobre el parlament de Perpinyà, poca participació de les entitats de la Xarxa en la seva constitució, l'excés d'intervencions acadèmiques, manca d'interacció amb el públic, falta d'una oferta d'experiències espirituals, Intervencions dels ponents excessivament discursives i academicistes.
- ✓ Hi ha qui considera que ja s'ha acomplert la tasca de visualitzar la pluralitat religiosa en la nostra societat, per la qual cosa no es veu gaire clar, a partir d'ara, el paper dels Parlaments i les aportacions reals que poden fer.
- ✓ Manca una ritualització simbòlica dels espais i programes (música, dansa, àpats-sikhs), que caldria un seguiment i un rigor sobre els ponents perquè se cenyissin més a la temàtica articuladora.

1.2 Llums

- ✓ Esdevenen un mitjà propici per afavorir contactes personals, coneixences, relacions entre entitats de la xarxa, lloc de trobada .
- ✓ Tot i que una gran majoria social no té cap interès per les tradicions religioses i espiritualitats, s'opina que aquestes poden fer ofertes interessants i vàlides a la societat.
- ✓ Els parlaments amb una organització més acotada com el de Perpinyà, es creu que permet evitar expressions de grups potser encara poc sòlides en contingut. El fet que no hi hagués activitats simultànies evita la dispersió

- ✓ Valoració positiva dels parlaments que ofereixen: espais per a silenci i pregària, ponències de qualitat que poden enriquir, participació dels que hi assisteixen i espais per establir relacions que facilitin el coneixement de persones i grups.
- ✓ Es veu bé la freqüència bianual dels Parlaments

1.3. Propostes

- ✓ Que cada 4 o 5 anys s'organitzés un "Parlament" per escenificar públicament l'entesa de les religions i la seva voluntat de col·laborar en la bona marxa de la societat des de la seva aportació espiritual. Es creu que allò que ara podria ser més adient és l'organització de **jornades interreligioses de treball**. Aquestes tindrien l'objectiu d'afavorir un espai i un temps per a la reflexió. Caldria arribar als diferents corrents i institucions. Haurien de girar entorn a temes que afectessin directament a les religions i a la seva incardinació a la societat. S'haurien de concretar alguns suggeriments o propostes susceptibles de ser transmeses als diferents àmbits de les pròpies institucions *religioses i a la societat civil (segons el tema treballat)*. Aquest treball requeriria diàleg.
- ✓ Que el Parlament fos una veu en espai i l'opinió pública i els estaments polítics. Es suggereix la possibilitat de fer la difusió d'un informe anual amb dades i recull d'opinions sobre temàtiques i manifestos de cara a fer arribar la veu de "les bases dialogants" als mitjans i als polítics. S'hauria de visualitzar més la veu i la identitat de la Xarxa davant de cert esdeveniments socials.
- ✓ Donat que "la Carta de la terra, la Declaració d'una ètica mundial del Parlament Mundial de les Religions de Chicago en 1993 i la Declaració universal del bé comú de la terra i de la humanitat (Boff, Escoto, 2009) són textos que reflecteixen uns vertaders assoliments ètics, es proposa que les entitats i grups de la Xarxa els coneguin i treballin.
- ✓ Es proposa la celebració d'un Parlament a València.
- ✓ S'opina que per a la celebració del Parlament, és millor el format de dues jornades completes: La primera "ad intra" (intercanvi entre els grups o entitats de la Xarxa) i la segona "extra", enfocada a donar un espai a les persones interessades o que s'incorporen al moviment.
- ✓ El Parlament, obert a la gent en general, hauria poder acollir les diferents modalitats existents de diàleg interreligiós. Es creu que convindria que fos, prioritàriament, una trobada de les entitats de diàleg interreligiós que són membres de la Xarxa . Hauria d'incloure, també, altres entitats de diàleg interreligiós i, només subsidiàriament i a través de les primeres, les diferents tradicions religioses i espirituals. Les propostes

dels grups o entitats de diàleg interreligiós haurien de tenir prioritat sobre les de les tradicions religioses.

- ✓ El format del Parlament hauria de garantir, d'una banda, que fos una trobada d'intercanvi de les entitats de diàleg interreligiós, i, d'altra banda, que acollís a altres entitats i a creients, persones interessades per l'espiritualitat, i ciutadans en general. Les entitats podrien compartir experiències, tallers, proposar ponències, etc.
- ✓ El Parlament podria tenir un eix temàtic cada cop que es celebrés, el qual fora bo que fos comú i compartit, decidit de manera conjunta per l'Assemblea de la Xarxa, a proposta de les entitats membres i/o de la Comissió de Formació de la Xarxa.
- ✓ S'apunta la possibilitat de que cada Entitat o grup pugui organitzar, quan ho cregui convenient, una trobada de diàleg, al marge del Parlament.
- ✓ En el format del Parlament s'haurien de preservar les celebracions i pregàries religioses i interreligioses. Es creu que no pot ser un "mercat", ni una "exposició de l'oferta religiosa.
- ✓ Que es preservi una certa autonomia de les entitats organitzadores però des d'un respecte als criteris comuns que hagi acordat la Xarxa.
- ✓ Es creu convenient que es simplifiqui i abarateixi l'organització del Parlament, la qual cosa el faria més assequible a tots nivells. Alhora, s'hauria de combinar la descentralització del Parlament amb la seva presència en grans ciutats com Barcelona i València.
- ✓ Es podrien alternar, en una certa periodicitat, formats diferents i complementaris del Parlament responent a diferents sensibilitats i prioritats dels membres de la Xarxa. Així, per exemple, es podria fer una vegada un format que afavoreixi l'aprofundiment i, una altra vegada, un que afavoreixi la divulgació.
- ✓ Seria bo que el Parlament i la Xarxa s'inspiressin i tinguessin com a marc de referència comuna i pública la doctrina de Nacions Unides, i, en particular, de la UNESCO, sobre la cultura del diàleg i de la pau, la importància del diàleg intercultural i interreligiós i la promoció i defensa del dret a la llibertat de consciència, pensament i religió.
- ✓ Es creu convenient elaborar un llibre que reculli les intervencions del Parlament i que aquest es faci arribar a les Administracions.

2. Sobre la Xarxa Catalana

2.1. Identitat

- ✓ Es descriu la seva identitat com un col·lectiu al servei de la pràctica i la difusió del diàleg entre les diverses confessions religioses, amb la tasca de difondre les

activitats i iniciatives de les diverses entitats que la componen. Esdevé l'organisme que convoca el Parlament o les Jornades.

2.2. Propostes

- ✓ Que en la Xarxa hi hagi un millor transvasament d'uns grups a uns altres, en el sentit que uns i altres s'enriqueixin mútuament.
- ✓ Que l'activitat de cada entitat de la Xarxa tingui tres objectius: 1- el treball de cadascun dels seus membres vers les seves pròpies comunitats, 2- la formació interna, 3- la difusió "ad extra" dels valors del diàleg i de la pau.
- ✓ Que s'elaborin amb més freqüència i segons les necessitats textos consensuats que valorin temes d'actualitat, cercant la manera de difondre'ls pels mitjans de comunicació, tal com es va fer amb el "Manifest sobre el vel integral". Aquests textos s'haurien de arribar les instàncies polítiques.
- ✓ Es proposa que la Xarxa es faci càrrec de la publicació anual d'un "Estat de la qüestió religiosa a casa nostra".
- ✓ Es proposa la separació Xarxa = Parlament, donades les potencialitats i realitats de les Entitats.
- ✓ Cal aprofitar la gran tasca de la revista "La Xarxa de Manresa" per fer una revista de les Entitats La revista podria recollir trimestralment les activitats i dinàmiques de cada Entitat.